

روایتی از شواز کهن

پژوهش و نگارش:

دکتر عباس صحراکاری (زامیاد)

با مقدمه:

دکتر محمدجلیل عباسی شوازی

استاد جمعیت عباسی دانشگاه تهران

دکتر کاظم مسداری

استادیار معماری دانشگاه یزد

بهار ۱۳۹۹

سرشناسه	: زامیاد، عباس، ۱۳۲۶-
عنوان و نام پدیدآور	: روایتی از شواز کهن: برشی تاریخی از وضعیت روستا در پنجاه سال پیش / عباس زامیاد؛ با مقدمه محمدجلال عباسی شوری و کاظم مندگاری
مشخصات نشر	: یزد، گیتا، ۱۳۹۱.
مشخصات ظاهری	: ۲۶۴ص. : مصور، جدول.
شابک	: ۳۹۰۰۰۰ ریال : ۷۰۰-۶۶۷-۶۰۰-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
عنوان دیگر	: برشی تاریخی از وضعیت روستا در پنجاه سال پیش
موضوع	: شواز (روستا)
موضوع	: Shavvaz (Iran)
موضوع	: شواز (روستا) -- تاریخ
موضوع	: Shavvaz (Iran) -- History
موضوع	: شواز (روستا) -- آداب و رسوم و زندگی اجتماعی
موضوع	: Shavvaz (Iran) -- Social life and customs
رده بندی کنگره	: DSR۲۰۹۷/۲۹؛ ۱۳۹۸
رده بندی دیویی	: ۹۵۵/۹۲۴۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۶۰۶۲۰۹

روایتی از شواز کهن

(برشی تاریخی از سعیت روستا در پنجاه سال پیش)

پژوهش و نگارش: دکتر عباس زامیاد
با مقدمه: دکتر محمد جلال عباسی شوازی و دکتر کاظم سعیدگاری
ناشر: یزد / انتشارات آرتاکاوا
شابک: ۹۷۸۰۰۰۶۶۷۷-۸۴-۲
شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه
لیتوگرافی، چاپ و صحافی: قم / زیتون
چاپ: اول - ۱۳۹۹ / قیمت: ۳۹۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

۱۱	مقدمه مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان یزد
۱۳	مقدمه
۲۱	پیشگفتار
۲۷	بخش اول: آشنایی نخستین
۳۱	بخش دوم: اوضاع جغرافیایی
۳۳	حدود و گسترده
۳۵	پستی و بلندی
۳۷	آب و هوا
۳۸	باد
۳۹	گونه‌های گیاهان
۴۱	انواع حیوانات
۴۳	حشرات
۴۷	بخش سوم: اوضاع تاریخی
۴۹	اوضاع تاریخی
۵۳	زرتشتیان
۵۴	گورستان قدیم و تاریخ ده
۵۷	مبدأ برخی از وقایع (سال سیلی)
۶۱	بخش چهارم: شکل ظاهری ده و چگونگی ساختمان‌های عمومی
۶۳	وضع ظاهری ده
۷۰	چگونگی ساختمان خانه‌ها و ساختمان‌های عمومی ده و زندگانی در خانه‌ها
۷۰	الف - خانه‌ها
۸۲	ب - گاراژ و مغازه
۸۴	ج - مسجد

- د- تکیه (حسینیه) ۸۹
- ه- زیارتگاه ۹۳
- و- حمام ده ۹۶
- بخش پنجم: قلعه شواز - بیدستان ۱۰۱
- قلعه شواز ۱۰۳
- بیدستان و زندگی در آن ۱۰۸
- بخش ششم: کار و هنر ۱۱۷
- ۱- آب و آبیاری ۱۱۹
- ۲- کشاورزی و رابطه رعیت و ارباب ۱۲۱
- ۳- دامپروری ۱۳۹
- ۴- آسیاب و آسیابان ۱۴۱
- ۵- حمامی و حمام دار ۱۴۵
- ۶- سلمانی ۱۴۶
- ۷- چال زنی، آهنگری، نجاری ۱۴۸
- ۸- شبانی ۱۵۲
- ۹- هیزم کنی ۱۵۴
- ۱۰- شکار و قصابی ۱۵۶
- ۱۱- صنایع دستی ۱۵۷
- بخش هفتم: زندگی و آداب و رسوم ۱۶۷
- زندگی ۱۶۹
- پوشاک ۱۷۴
- خوراک ۱۷۶
- عزاداری ها و سوگ ها ۱۸۰
- سوگ های دینی ۱۸۵
- ماه رمضان ۱۸۶
- عزاداری ماه محرم ۱۸۷
- روز عاشورا ۱۸۹

..... فهرست مطالب ♦ ۹

..... ۱۹۱	آشیزی امام حسین (ع)
..... ۱۹۲	جشن‌ها و شادی‌ها (عروسی)
..... ۱۹۳	نوروز
..... ۱۹۴	نوروز سلطانی و سیزده به در
..... ۱۹۵	عید فطر
..... ۱۹۶	عید مرتضی علی (ع)
..... ۱۹۶	تراد امام زمان (عج)
..... ۱۹۶	پروین در شواز
..... ۲۰۵	بخش هشتم: تعلیم، بیت و بهداشت
..... ۲۰۷	درس و مدرسه
..... ۲۱۰	بهداشت
..... ۲۱۳	بخش نهم: فرهنگ محلی و دین
..... ۲۱۵	باورها، دین، عقاید، خرافات
..... ۲۱۸	صرف فعل
..... ۲۲۱	چند گل گویند (ضرب‌المثل)
..... ۲۲۳	چند ناسزا
..... ۲۲۴	هزل
..... ۲۲۵	شعر و شاعری
..... ۲۲۶	ترانه‌های روستایی
..... ۲۳۲	بازی
..... ۲۳۶	قصه
..... ۲۴۳	بخش دهم: فرهنگ واژگان شواز
..... ۲۴۵	فرهنگ واژگان

مقدمه مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان یزد

هر جامعه‌ای فرهنگ خاصی را تولید و زیست می‌کند. فرهنگ‌های محلی هزارتوهای مختلف انگیزی هستند که جستجوگران خردورز را به خود می‌خوانند و شکوه اندیشه و شور آدمیان را به نظاره می‌گذارند. بازشناسی فرهنگ‌های محلی یک ویژگی برجسته دارد و آن هم اینکه از استحاله فرهنگ‌های ملی و منطقه‌ای در فرایند یکسان‌سازی جهانی شان جلوگیری می‌کند و تکثرهای طبیعی و خلاقیت‌ساز را حفظ می‌نماید. از این منظر وظیفه نهادهای فرهنگی تلاش برای بقا و استمرار فرهنگ‌های محلی و بومی است.

یکی از راه‌های این حفظ و پاسداشت که یک به نگارش فرهنگی است. کتاب روایتی از شواز کهن تلاشی خردمندانه در این عرصه است که به سبب دکتر عباس زامیاد نگاشته شده است. روستای شواز از جمله روستاهای استان یزد است که مردمانش همیشه فرهنگ‌ساز و آفرینش‌گر بوده‌اند، منطقه‌ای که در دهه‌های گذشته و در وانفسای ولع شهری شدن و یکسان‌سازی فرهنگی از داشته‌ها و سرمایه‌های فرهنگی خویش حفاظت کرده و آنها را از نسلی به نسلی دیگر انتقال داده است.

کتاب حاضر برشی از زیست فرهنگی اجتماعی و اقتصادی این منطقه را با روش مونوگرافی ارائه نموده و حاوی دقایق و نکات ارزشمندی است. سبک علمی کتاب از سویی و تجربه زیسته نویسنده در روستای شواز از سویی دیگر آن را به اثری چندوجهی و عمیق تبدیل نموده است.